

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Матеріали VI науково-практичної інтернет-конференції

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СТАБІЛІЗАЦІЇ АГРАРНОГО
ВИРОБНИЦТВА ЗА УМОВ ГЛОБАЛЬНОГО ПОТЕПЛІННЯ»**

7 грудня 2023р.

м. Полтава

Актуальні питання стабілізації аграрного виробництва за умов глобального потепління: матеріали VI наук.-практ. інтернет–конфер. (м. Полтава, 7 грудня 2023 р.). Полтава: ПДАА, 2023. 50 с.

У збірнику представлені матеріали присвячені сучасним проблемам стабілізації аграрного виробництва України за умов глобального потепління, впровадженню новітніх екологічно збалансованих технологій у сільському господарстві. Матеріали призначені для наукових співробітників, викладачів, студентів й аспірантів вищих навчальних закладів, фахівців і керівників сільськогосподарських та переробних підприємств АПК різної організаційно правової форми, працівників державного управління, освіти та місцевого самоврядування, всіх, кого цікавить проблематика стабілізації аграрного виробництва України.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Сегей Поспелов - доктор с. – г. наук (відповідальний редактор);

Оксана Біленко - кандидат с. – г. наук (заступник відповідального редактора);

Роман Олєпир - кандидат с. – г. наук.

Олена Гордєєва - кандидат с. – г. наук.

Матеріали подаються в авторській редакції мовами оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

ЗМІСТ

Безпалий Андрій Миколайович <i>Науковий керівник: Гордєєва Олена Федорівна</i>	Урожайність сої залежно від передпосівної обробки насіння	5
Воропіна Віра Олексіївна Андрієнко Євгеній Іванович	Вплив комплексного водорозчинного добрива Реаком на урожайність кукурудзи на зерно	8
Воропіна Віра Олексіївна Мазур Олександр Іванович	Ефективність регулятора росту рослин Біолан при вирощуванні кукурудзи на зерно	11
Гончаров Матвій Олександрович Біленко Оксана Павлівна	Про інвазивний вид <i>Robinia pseudoacacia</i>	13
Дубовицький Владислав Сергійович <i>Науковий керівник: Криворучко Людмила Михайлівна</i>	Формування господарсько-цінних ознак новітніх сортів пшениці озимої селекції Полтавського державного аграрного університету	16
Ефременко Віталій Анатолійович <i>Науковий керівник: Олєпїр Роман Вікторович</i>	Вплив Віталісту на урожайність і якість зерна кукурудзи	18
Кириленко М.М. <i>Науковий керівник: Поспєлов Сергій Вікторович</i>	Соєва культура великої історії та перспектив	21
Корж Антон Вікторович <i>Науковий керівник: Гордєєва Олена Федорівна</i>	Актуальність застосування позакореневого підживлення у технології вирощування гібридів соняшнику	23
Косик Юрій Олегович <i>Науковий керівник: Біленко Оксана Павлівна</i>	Формування врожайності коренеплодів буряків столових залежно від строків сівби	26
Лозюк Сергій Любомирович <i>Науковий керівник: Баган Алла Василівна</i>	Вплив позакореневого підживлення мікродобривом Євростім Аміно на якість насіння соняшнику	29
Міленко Ольга Григорівна Білий Артем Олександрович Міленко Євгеній Григорійович	Урожайність гібридів соняшнику залежно від норми висіву насіння	32
Олєпїр Роман Вікторович Зінич Тарас Григорович	Ефективність різних систем удобрення за вирощування пшениці озимої в умовах зміни клімату	35
Олєпїр Роман Вікторович Толмачов Антон Сергійович	Вплив позакореневого підживлення на формування урожайності кукурудзи на зерно	38
Олійник Ігор Володимирович <i>Науковий керівник: Біленко Оксана Павлівна</i>	Ефективність застосування вермикомпосту у технології вирощування кукурудзи на зерно	41

Прохватило Максим Миколайович <i>Науковий керівник: Біленко Оксана Павлівна</i>	Спельта від епохи неоліту до сучасності	44
Русак Роман Станіславович <i>Науковий керівник: Криворучко Людмила Михайлівна</i>	Потенціал сотрів пшениці м'якої озимої Полтавської селекції	51
Самілик М.В. <i>Науковий керівник : Міщенко Олег Вікторович</i>	Ефективність впливу гербіцидів на урожаність соняшнику	54
Сапунов Дмитро Миколайович. <i>Науковий керівник: Крикунова Валентина Юхимівна</i>	Особливості впливу елементів технології вирощування на урожайність гороху	58
Сидоренко Іван Іванович <i>Науковий керівник: Нагорна Світлана Вікторівна</i>	Вплив технологічних інновацій на забезпечення високої врожайності при вирощуванні гороху	60
Скрипник І.В. <i>Науковий керівник: Поспєлов Сергій Вікторович</i>	Препарат БРАМАН мультикомплекс на посівах ячменю	63
Хоменко Владислава Романівна <i>Науковий керівник: Оленір Роман Вікторович</i>	Ефективність мінерального живлення сої в умовах лівобережного лісостепу	51
Яременко Олексій Анатолійович <i>Науковий керівник: Міщенко Олег Вікторович</i>	Вплив способу основного обробітку грунту на формування урожайності сої	54

Олійник Ігор Володимирович

здобувач вищої освіти СВО Магістр

Полтавський державний аграрний університет,
м. Полтава, Україна

Науковий керівник: **Біленко Оксана Павлівна**

канд. с.-г. наук,

ORCID ID: 0000-0002-8247-7237

Полтавський державний аграрний університет
м. Полтава, Україна

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ВЕРМИКОМПОСТУ У ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ КУКУРУДЗИ НА ЗЕРНО

Органічна речовина ґрунту є основним джерелом енергії для його біоти. Потреба в цій енергії залишається стабільно високою. За умов недостатнього надходження органічної маси в ґрунт за рахунок пожнивних кореневих решток та внесення органічних добрив, гострота цієї проблеми різко зросла останніми роками, коли в декілька разів скоротилося застосування органічних добрив та суттєво розширилися площі під чистими парами. Вміст органічної речовини в ґрунті є одним з основних показників, які характеризують його родючість. Тому збагачення ґрунту органічною речовиною буде визначати міру успішності роботи в землеробстві по збереженню і відтворенні його родючості [1].

За існуючих економічних умов розв'язати проблему підтримання родючості ґрунтів на оптимальному рівні традиційним шляхом на всій площі орних земель у найближчій перспективі є не реальним. Біологізація систем удобрення сільськогосподарських культур у результаті використання альтернативних джерел органіки в умовах різкого зменшення внесення гною має розглядатись як важливий захід, спрямований на запобігання зниженню родючості ґрунтів завдяки відтворенню ґрунтової органіки, мобілізації потенційної родючості ґрунту [1-2].

На зміну традиційним способам використання добрив сучасна аграрна наука потребує альтернативних технологій, що полягають у біоконверсії органічних відходів за допомогою дощових черв'яків з одержанням добрива нового типу – вермикомпосту [3].

Мета наших досліджень – вивчити вплив припосівного внесення вермикомпосту на урожайність і якість зерна кукурудзи.

Дослід з вивчення впливу припосівного внесення вермикомпосту під кукурудзу був закладений на чорноземі глибокому малогумусному, який характеризувався наступними агрохімічними показниками: вміст гумусу (за Тюріним) 4,86%, легкогідролізованого азоту (за Корнфілдом) – 7,3, рухомого фосфору і обмінного калію (за Чиріковим) 10,3 і 12,6 мг на 100 г ґрунту, рН (сольове) – 6,8, ступінь насиченості основами 81 %. За схемою яка передбачала внесення різних доз вермикомпосту (100, 200, 300 кг/га) та варіант без його внесення (контроль)

В досліді використовували вермикомпост “Ефект”, виготовлений в СП “Прогрес” Полтавського району, Полтавської області.

Вермикомпост “Ефект”, продукт переробки компостованого соломною курачого посліду червоним каліфорнійським черв’яком, характеризується такими показниками: вологість 20%, рН – 7,0, об’ємна маса – 700 кг/м³, розмір гранул 0,13 мм, вміст гумусу 10-14%, азоту – 0,64%, фосфору – 2,63%, калію – 0,8%, міді – 21,47 мг/кг, цинку – 63,52 мг/кг, кальцію – 3,7, магнію – 3,8 мг еквівалент на 100 г.

Повторність досліду чотирьохразова, розміщення ділянок послідовне. Попередник – пшениця озима. Технологія вирощування кукурудзи загальноприйнята. Висівали кукурудзу в третій декаді квітня. Гібрид кукурудзи – НК Аробаз, норма висіву – 60,0 тис/га.

Вермикомпост “Ефект” в дозах 100, 200 і 300 кг/га вносили одночасно з сівбою кукурудзи.

За роки досліджень відмічено позитивний вплив припосівного внесення вермикомпосту на формування елементів структури урожаю. За внесення вермикомпосту зростає маса зерна з однієї рослини, яка в середньому по удобренім варіантам на 6,9 г перевищувала контроль, що становить 6,7%. За внесення одинарної дози цей показник зріс на 5,4г. Збільшення дози вермикомпосту в 2 і 3 рази призвело до збільшення цього показника відповідно на 6,6 і 8,8 г, або відповідно на 6,4 і 8,5%. Максимальна маса зерна з однієї рослини сформувалась за внесення 300 кг/га вермикомпосту, яка склала 112,6 г, що вище, ніж на контролі на 8,8 г, що становить 8,5%.

Слід відмітити, що за припосівного внесення 300 кг/га вермикомпосту основні показники структури урожайності: маса зерна з однієї рослини та кількість качанів на 100 рослин сформувались вищі, ніж при використанні вермикомпосту в дозах 100 і 200 кг/га, що сприяло формуванню вищої урожайності зерна кукурудзи.

В середньому мінімальна урожайність зерна кукурудзи сформувалась на контролі, яка становила 57,3 ц/га. За припосівного внесення вермикомпосту урожайність зросла відносно контролю, в середньому на 5,3 ц/га, що становить 9,2%.

Мінімальний ефект від використання вермикомпосту відмічено за припосівного внесення одинарної дози (100 кг/га), приріст урожайності порівняно з контролем склав 3,9 ц/га, що становить 6,8%.

Збільшення дози добрива в 2 і 3 рази призвело до зростання урожайності в порівнянні з контролем відповідно на 5,4 ц/га (9,3%) і 6,6 ц/га (11,5%).

Формування якості зерна залежить не тільки від кліматичних умов, а й інших чинників, одним із яких є застосування добрив.

За використання вермикомпосту вміст білка зріс в середньому на 0,33%, до того ж від одинарної дози вермикомпосту на 0,23%, а від подвійної дози на 0,36% за рівня на контролі 8,24%. Максимальний вміст білка в зерні кукурудзи відмічено на варіанті з внесенням 300 кг/га вермикомпосту, який склав 8,62%, що на 0,41% більше, ніж на контролі.

На основі результатів досліджень можна зробити висновок, що припосівне внесення вермикомпосту сприяє збільшенню урожайності зерна кукурудзи в той же час суттєвого впливу на вміст білка не спостерігається.

Список використаних джерел

1. Городній М.М., Богдан І.К., Бикін А.В. Вплив вермикомпосту на фізіологічні процеси та продуктивність рослин. *Фізіологія та біохімія*. 2009. С.4-6.
2. Тараріко О.Г. Біологізація ґрунтозахисного землеробства на сучасному етапі. *Охорона родючості ґрунтів*. 2004. Вип.1. С. 30-37.
3. Опара М.М., Воропіна В.О., Чумаков О.В. Рекомендації по використанню вермикомпосту “Ефект”. Полтава. 2002. 14 с.

1.